

SĂMĂRIA

OMOR - Asociația ptr. cultura română Sibiu.

Dacă nu ar fi fost democrația, noi toți am trage azi plugul în ogorul străinului.

IULIU MANIU

PARTIDULUI NAȚIONAL ȚĂRĂNESC

Administrația:
Gh. Barițiu Nr. 1.

Apare săptămânal sub îngrijirea unui
comitet de redacție.
Director: Dr. Alex. Herlea

ABONAMENTE:
pe 3 luni . . . . . 30 lei — pe 6 luni . . . . . 60 lei
pe 1 an . . . . . 120 lei pentru Inst. și Aut. 500 lei
Pentru țărani 50 lei pe anul întreg.
Exemplarul 2 Lei.

Tară, rea tocmeală

Colindând satele Hunedoarei ești acasă, ori de unde ai veni din țara românească.

Acelaș țaran, mândru la chip, înțelept la vorbă, încrezător în făgădueli și vecinic dezamăgit.

Recunoscător pentru puținul bine ce i-se face, destul de rar, și tocmai pentru că este așa de rar, el dă tot, fără să ceară mai nimic.

E minunat cum și-au păstrat limba, obiceiurile, credința, cu toate că veacuri multe i-au ținut despărțiți, pe acești țărani din Ardeal de cei de peste munți.

Și aici, ca și dincolo, cine îi cunoaște, le citește în ochi bunătațea, durerea dar și răzvrătirea.

Când ești dintre ei, și nu i-ai trădat, fiindcă învățătura pe care ai căpătat-o, nu te-a despărțat de ei pentru a te lipsi de *clasa dirigentă*; când nu ai încetat să trăiești cu ei și pentru ei, îți dai abia seama ce puteri nebănuite găsești în reamul acesta de plugari și de muncitori.

Înțelegi abia atunci ce păcat făc acei cari disprețuiesc virtuți, pe cari nu le găsești în orașele mândre, dar streine.

Inchideți o clipă ochii și închipuiți-vă o țară altfel așezată, cu țărani înstăriți, mulțumiți având în satul lor drumuri bune, școală frumoasă, sfat priceput la caz de boală, nespeculată de mijlocitori, când își vând produsele greu muncite, organizat în cooperajie, cu învățători cari grijesc mai mult de copii și mai puțin de politică, putând cum-

păra lucrurile de cari au nevoie cu prețuri potrivite cu acelea cu cari ei vând grânele, vitele, poamele, vinul sau țuica lor, și veți înțelege ce ar fi atunci această Românie Mare.

Că nu avem asta nu-i de vină țara, ci tocmeala, căci e rea. Conștiința românească este azi frământată.

Dacă ea găsește buni îndrumători, poporul își recapătă repede încrederea în el și conducătorii lui.

De acea nu ambițiunile și interesele politicianiste, trebuiesc să ne stăpânească, ci dragostea luminată de țară.

O lume nouă își caută azi drumul. Ea vrea să fie clădită pe două idei de temelie:

Predominarea intereselor producătorilor, țărani și muncitori.
Solidaritatea socială în locul individualismului sălbatec.

Acestea sunt idealurile vremii noastre.

Le-a îmbrățișat partidul național-țărănesc, căci el este țărănimea organizată.

Este național fiindcă țărănimea nu poate fi cosmopolită.

Este țărănesc, fiindcă tot ce muncește în Țara aceasta, pornește de la sate.

Sunt unii cari vorbesc de dictatură.

Fie, dacă vor!

Dar a țărănimei și pentru ea, nu a claselor stăpânitoare, și pentru ele.

Nicolae Penescu.
fost deputat și secretar general al Ministerului de Interne.

Adunarea Național-Țărănistă din Vulcan

Duminecă 15 Decembrie, a avut loc în comuna Vulcan o adunare a partidului, la care au participat un foarte mare număr de țărani și muncitori din acel sector.

Adunarea a fost prezidată de către dl Inv. David, președintele organizației din plasa Petroșeni.

Au fost de față d-nii: Dr. Iustin Pop, fost senator; Dr. Nicolae Penescu avocat în București, fost secretar general al Ministerului de Interne; Dr. Emil Șelariu; Dr. Mihai Țirea, foști deputați; Dr. Ieronim Atirescu fost prefect; Dr. Victor Savu adv. Hațeg; Iosif Roman adv. secretarul tineretului; Inv. Muntean, Lupeni; Inv. Drăguț secr. tineretului din plasa Petroșeni; Ion Băja comerciant Petroșeni; Inv. Jartmartineanu, Nitroa Franț, Iscroni și V. Cochina preș. organizației din Vulcan, precum și frunțașii țărani din acel sector: Andrei Drăghici, Valer Timișan, Joja Balea, Stanca Ilie etc.

Cuvântările:

Dl V. Cochina, salută oaspeții în numele organizației locale.

Dl Dr. Iustin Pop, face istoricul partidului național român din Ardeal, azătând că acel partid înainte de război lupta pentru libertate și drepturile poporului. După unire, liberalii au cântat să se apropie de noi, dar acest partid condus fiind de înțelepciunea lui Iuliu Maniu, a refuzat ofertele liberalilor și s'a unit cu fostul partid țărănesc condus de Ion Mihălache, fiindcă amândouă reprezentau dorințele țărănimei.

Acei oameni și acele partide dau cheazășie, cari reprezintă statornicie în idei și atitudinii!

Partidele mici sunt frânturi, cari caută să speculeze situațiuni grație nenorocitei legi electorale și combinațiunilor de culise.

Dnii Vaida și Vlad, sa'u despărțit de Iuliu Maniu inventând așa zisul „numerus valahicus” cu care zic ei că vreau să fericescă țara.

Dar această formulă în fond nu este nimic, ar fi putut să-și valorifice capacitatea lor politică și în sânul partidului nostru, dacă ar fi sinceri. Prin ruptura ce au făcut, dovedesc

lipsă de statornicie. Deacea nu trebuie urmați.

Dl Dr. Emil Șelariu, aduce salutul țărănimei de pe Valea Hațegului. Ublând prin părțile Bradului, unde este țara aurului, am văzut pe de-o parte bogăție, iar de altă parte mizerie. Venind aici în Valea Jiului, în țara cărbunelui, văd acelaș lucru.

Pentru ușurarea sărăciei în care se zbate țărănimea și muncitorimea, trebuiesc căutate soluțiuni. Nu se mai poate permite ca o mână de oameni să exploateze marea mulțime.

Partidul național-țărănesc, are în programul său etalizarea minelor și a marilor industrii, adică trecerea lor în conducerea statului în așa fel ca și muncitorii să tragă câștiguri.

În felul acesta, muncitorii vor avea altă viață. Valea Jiului nu-i permis să fie valea plângerii cum este azi.

Dl Mihai Țirea, arată marea deosebire între preoțimea de altă dată și de acum din valea Jiului. Mai demult erau pătruși de un idealism curat, ocupându-se exclusiv cu cultivarea sufletescă a țaranului. Au purtat la inimă durerea plugarului, venindu-i în ajutor. Preoții atunci, erau cu adevărat slujitorii altarului și a neamului. — Azi biserica e părăsită, țărănimea nu contează. Lucru principal e să se îmbogățească prin diferite mijloace.

În loc să stea în fruntea țărănimei, caută să intre în consilii de administrație. — Datoria intelectualilor este să vină alături de țărani și muncitori.

Dl Inv. Muntean, arată în cuvinte mișcătoare starea nenorocită a populației din Valea Jiului, cerând sprijinul tuturor pentru a duce la izbândă lupta începută de partidul național-țărănesc.

Dl președinte David, a încheiat seria cuvântărilor.

A rugat conducerea centrală să nu uite de necarurile locuitorilor de pe Valea Jiului, căci singura nădejde de îndreptare se așteapta dela acest partid. Declară că țărănimea nevoiașă este alături de partidul național-țărănesc și este gata oricând să-și facă datoria, numai ordinul să fie dat

Cuvântarea d. adv. N. Penescu

Dl Dr. Nicolae Penescu: Vreau să desbrac haina de politician și să-mi deschid sufletul meu de țaran Argeșan ca să vă spun, ca cetățean, tot adevărul.

Ați fost iobagi la Unguri, noi am fost la ciocol. Dela voi a pornit semnul răzvrătirei, ați cerut pământ și libertate. Lupta noastră era națională și socială. Ciocoi noștrii erau tot streini.

Și țărani de dincolo de munte au pățimit și au sângerat pentru ace-

leași drepturi. — A venit unirea. Pământul și votul l'am cucerit, voi luptând sub drapel strein, dar știind că din sângele vostru va ieși unirea, iar ai noștri au căzut pentru voi, pentru ogorul și drepturile lor.

Regele Ferdinand a înțeles că țărani cari au însângerat pământul acestei țării, nu se mai pot întoarce ca robi pe moștile boerești și fără Brătianu, a proclamat aceste sfinte drepturi, ale țărănimei: pământ și drepturi.

La 2 Februarie va avea loc alegerea parțială pentru un loc de deputat în județul Hunedoara.

Partidul Național-Țărănesc va susține candidatura **domnului Ghița Pop**, un distins fiu al Ardealului, fost ministru subsecretar de stat.

Partidul Național-Țărănesc va duce lupta hotărâtă pentru democrația țărănească împotriva încercărilor de a se suprima drepturile și libertățile cetățenești.

Dar de pământ n'a-ți avut parte, fiindcă roadele lui sunt fără preț, iar voi apăsați de dări, duceți viață chinată. — Votul vi-l-au luat cu jandarmii și libertatea cu cenzura și starea de asediu — Minele și uzinele din județul Hunedoara trebuiau să fie ale statului. Liberalii le-au răpit în tovărășia streinilor. — Cărbunii dela Petroșani, Aurul dela Brad, arama dela Zam, bogății ale țării și ale voastre, sunt azi izvoare de nes-

fărșit câștig pentru liberali și streini, de mizerie pentru voi.

Căci dacă nu sunteți liberali nu vă primește la lucru, precum dacă a-ți fi liberali nu a-ți plăti dări, cum se întâmplă — aici în județul Hunedoara. — Când liberalii au văzut că se ridică împotriva lor val de nemulțumire și partidul nostru pornește iarăși lupta, au luat în brațe pe gogiști, cuziști și vaidiști.

Ce vor aceștia? Să ne ia și bruma

Dr. Nicolae Penescu

de libertate cu pretextul românismului. — De ce nu au făcut „numerus valahicus” când au fost la guvern? De ce și-au adus abia acum aminte de el?

Noi vrem să luăm marea industrie din mâna streinilor, etatizându-o, nu numind câți-va funcționari români.

Dar ei urmăresc să aducă tirănia în locul libertății pentru care ne zbatem noi. Noi vrem o libertate care să aibă la bază solidaritatea socială, cooperarea și etatizarea. Ei vor tiră-

nia clasei dirigente în folosul ei, ceea ce caută și liberalii. Deaceia sunt prieteni.

Muncitorii să înțeleagă că azi locul lor este lângă noi dacă nu vor să fie striviți.

Din mormânt se ridică, pare-că, figura însângerată a lui Avram Iancu și vă spune vouă, țărani și muncitori: No, fraților gata! No, haide, pentru drept și altă viață!

După terminarea adunării, frunțașii au ținut o consfătuire.

.....Și pe pământ pace!

Protopop, Valer Paveloni.

În fiecare an, de ziua nașterii lui Isus Hristos, creștinătatea sărbătorește, în chip solemn, acest mare eveniment. Bucuria sgomotoasă care ținește din gura și ochii copișilor noștri, cari revindecă pe seama lor această sărbătoare, — descrețește frunțile tuturor și un sentiment de destindere și bunătațe se revarsă peste omenire în această zi. Par'că mesajul pruncului Dumnezeu din Viflaim se realizeze pentru o zi: „și pe pământ pace între oameni bună învoire”.

În Viflaim, Crăciunul cel dintâi, serbat în accentele arătărilor cerești, Ingrabă a luat sfârșit. Impresiile și agitația provocată de lumina cerească de glasul melodios al îngerilor și de mărturia hotărâtă a păstorilor nu a ținut multă vreme; totul a trecut, totul s'a uitat și vâlul plumburii al iernei ploioase și-a nepăsării generale s'a întins și peste acest mare și hotărâtor eveniment din viața omenirii: „și ai săi pe Dânsul nu l'au cunoscut”.

Dar, noaptea sfântă a Viflaimului, de atunci a rămas neuitată în amintirea neamurilor, ca o viziune frumoasă. În fiecare an o sărbătorim; ne lăsam chemați de accentele duioase ale mesajului din Viflaim; în fiecare an încercăm sentimentul păcii covârșitoare și a dragostei de frate. Înă numai pentru o zi se sălășluiește

în sufletele noastre bunul sfânt al păcii și solidarității umane. Căci, nu mai departe de cât a doua zi simțim cu durere și desnădejde coșmarul muștrării evanghelice: „și ai săi pe Dânsul nu l'au cunoscut”.

Piața neamurilor și a indivizilor, trănicia sistemelor de gândire și așezare socială atârână de la măsura în care se înțapătuiește mesajul pruncului din Viflaim: „și pe pământ pace între oameni bună învoire”.

Istoria alor douăzeci de veacuri ne este mărturie, că popoarele și indivizii cari, în aicătuirile și acțiunile lor au luat poziție împotriva sau alături de acest mesaj D zeiesc, au pierit s'au desființat, pentru că scris este și din gura dreptului Simion s'au spus sentința asupra lor: acesta e pus spre căderea multora”.

Poporul iudovesc a luat poziție împotriva lui Isus Hristos, a persecutat înfăptuirile și mesajul lui. urmare a fost că după 70 de ani a putut scrie un scriitor păgân: „într'o dimineată a răsărit soarele deasupra ruinilor fumegânde ale Ierusalimului”.

Poporul roman și cu împărății lui orgolioși au deslănțuit 12 persecuții sângeroase asupra bisericii lui Hristos. Împăratul Adrian a ridicat statuia zeiței Venus pe Calvar și a lui Jupiter pe locul unde a fost înmor-

mântat Hristos. Sever a poruncit că nimenea nu poate fi creștin, iar Dioclețian, după o persecuție îngrozitoare, a bătut o medalie cu inscripția: „întru pomenirea ștergerii numelui de creștin”. Care a fost urmarea? Nero a înnebunit, Dioclețian a fost detronat și a murit în desonoare publică, iar creștinismul și biserica susținătoare a mesajului din Viflaim a realizat din cuvânt în cuvânt prorocia împăratului David despre Hristos: „Fiul meu ești Tu, eu astăzi te-am născut, și-ți voi da ție neamurile moștenire și biruința ta până la marginea pământului. Paște-i-vei pe dâșii cu toiag de fier, ca niște vase de olar îi vei zdrobi pe dâșii. Și-acum împărați înțelegeți, învățați-vă toți, cari judecați pământul. Slujiți Dului cu frică, țineți-vă de învățătură, ca nu

cândva să se mânia Domnul și să vă piardă pe toți”. (Ps. 2)

Privind în jur de noi și examinând așezările noastre politice, la lumina acestor comandamente viflaimice, nu putem să nu detestăm programele cari se întemeiază pe ura și prigoana și acțiunile care în loc să statorească pacea și solidaritatea națională și cetățenească, — deschid prăpastii dintre frați și cetățeni. Din iubire pentru binele, propășirea și înălțarea ființei noastre eterne, în cuprinsul patriei noastre iubite și concertul națiunilor civilizației europene, doresc și mă rog să biruiască acțiunile și să triumfe așezările politice și sociale, cari se întemeiază și conlucra la realizarea mesajului pruncului Dumnezeu născut în viflaim: „și pe pământ pace între oameni bună învoire

grija școlael.

Ridicarea poporului din mizerie

va aduce mai bune roade școlare

Școala primară de azi are atâția antreprenori, atâția poruncitori, atâția profesori mai mari și mai mici cari se creî în drept, a ne da nouă învățătorilor sfaturi peste sfaturi, cum să facem să fie mai bine Ministerul, cu funcționarii de acolo, ne încarcă cu noi și noi sarcini. Ni se cere tot mai multe îndatoriri — și cu toate acestea școala noastră sătească nu prea izbuște a păși înainte. Nu poate ridica cu nimic aproape starea culturală a poporului.

E adevărat! Cu vorbe goale nu se poate ajuta mult! Noi dascălii muncim din ruptul capului, ne zbatem în neștire ca acei prinzonieri puși să sape fântână într'o stâncă mare și puternică. Mergem tot din sterp în mai sterp. Poporul puțin se resimt în bine, în propășire, de pe urma străduințelor noastre și de pe urma bucliselilor din școală.

Care să fie cauza acestei bateri pe loc? La un popor flămând, desculț, bolnav și mușcat de atâtea rele și mizerii cum e poporul nostru, după cum îl vedem noi cu ochii și după cum ni se arată din atâtea studii și statistici științifice — nu e mirare că nu-l putem reface așa ca prin minune numai prin vorbe.

Retrăim astfel din nou și noi experiența marilor noștri înaintași Pestalozzi, Spiru Haret și alții cari și-au dat seama că pentru un astfel de popor ținut în mizerie se cere, pentru a fi ridicat, ceva mai mult. Trebuie adică mai întâi

a-l ridica din mizerie, la o viață mai omenească. Să nu mai fie spoliat și să aibă o stare materială mai bună.

Or singurul partid din țară care are în programul său acest mare și sfânt desiderat, singurul partid care dorește cu adevărat ridicarea țărânului și a păturilor muncitoare — este partidul Național-țărănesc, acel partid al cărui șef suprem, ilustrul nostru înaintaș, Ion Mihalache, spune răsplat că tânăra generație ca și toți intelectualii nu trebuie să se facă trădătorii și slujile celor ce asupresc țărâniea ci din contră, trebuie să fie idealști să se dea de partea țărâniei din care s'au ridicat, să o ajute în lupta ei de emancipare. Nu cred să fie între noi dascălii, fii de burjui sau de ciocoi umflați de milioane. Alăturarea lor către partidele reacționare, bancare și care se razimă pe trusturi este o trădare infamă față de părinții și frații lor care gem în mizerie supti de cei la care ei, cei ținuți cu mari greutate prin școli, acum se alătură și se gudură.

Locul dascălilor luminați nu poate fi decât în rând cu țărâniea, care oarbe în întunec și în mizerie. Să ridice la o viață civică cu adevărat

Și până ce nu se va ridica țărâniea la o viață mai omenească nu ne vom putea ridica nici noi, nici școala pe care o slujim.

Asupra acestui mare adevăr trebuie să medităm cu toții cât mai mult și cât mai profund.

Alexiu David, Inv.

Ce-i al tău e al meu, —

ce-i al meu nu-i al tău

Ziarele din București publică știrea că deputații Ardeieni din partidul liberal sau adunat sub președinția dlui Al. Lăpădatu și au ales o comisie din 2 senatori și 2 deputați cari sub președinția dlui G. Cipăan să ia contact cu dl ministru de finanțe pentru a repartiza cele 200 milioane pe care guvernul le va da din bugetul Statului, băncilor ardeleni pentru acoperirea fondurilor bisericesti, păgubite în urma aplicării legii de conversiune.

Ce înseamnă aceasta și ce rost are? Băncile românești din Ardeal au asociația lor legală necontestată — „Solidaritatea”, — care a întocmit tablouri oficiale despre depunerile bisericesti și culturale.

De ce nu să iau aceste de bază, de ce face favoritism politic cu banii Statului și în astfel de cazuri?

Noi din județul Hunedoara am văzut cum dl Mitiță Constantinescu ca subsecretar de Stat la finanțe a redus și abscriș milioane grele din dările restante al aderenților de partid, începând cu al parlamentariilor liberali, parcă ar ierta din banii sei personali și astfel nici nu ne mirăm așa mult că au îndrăzneala a recunoaște deschis că și fondul de 200 milioane tot pentru favoritism politic vreau să-l folosească, căci doar acesta e crezul de toate zilele al partidului liberal la guvern.

Statul Țărănesc

Dela un capăt la altul al lumii criza acoderă cu valul nesiguranței omenirea întreagă. Trăim vremea celei mai cumplite crize pe care au cunoscut-o timpurile. Țara noastră este prinsă și ea în engrenajul acestei crize. Criza prin care trecem noi și care bântue de atâta timp, fără speranțe de îdereptare, dovedește că este ceva putred și colnăvicos în trupul societății de astăzi.

Cu toate încercările făcute în decursul timpului spre a vindeca boala și a înderepta răul boala totuși durează pentru că toate leacurile nu pătrund până la rădăcina răului, ci se opresc la suprafață, așa numai ca să mai ostioască durțile bolnavului.

Aceasta ne dovedește că nu cunoaștem adevărata cauză a boalei, pentru că nu am pătruns-o până la rădăcina ei.

Boala de care suferă astăzi Țara Românească nu este de azi, de ieri, ci ea durează de mai multă vreme, am putea spune dela întemeierea României ca stat modern. Încă de atunci organizarea și croiala acestei țări a fost pornită greșit.

Făuritorii statului modern al României au uitat un fapt pe cât de simplu, pe atât de important și anume că România este o țară de țărani și că Statul Român trebuia întemeiat tocmai pe acești țărani, cari formează temelia Țării Românești.

Impământenirea ideologiei țărăniste prin ridicarea clasei țărănești și îndreptarea poporului pe făgașurile reale ale credinței lui trebuiau să fie principiile de bază în alcătuirea Statului nostru românesc.

Statul Țărănesc, acesta era potrivit cu fapta și sufletul nostru, cu nevoile și aspirațiile gândului nostru.

Ridicarea țărănimii și a muncitorimii trebuiau să fie măsurile de conducere ale noului Stat Român.

Nu s'au ținut seamă însă de aceste

principii, din care cauză s'a deschis o mare prăpastie între conducător și conduși.

Pentru a curma însă răul din rădăcină și a clădi pe teren curat și pe baze solide edificiul Statului Român astăzi este nevoie de o refacere morală și de o îndreptare a vieții de stat pe un nou făgaș. Puntea de trecere însă nu se poate face decât prin înapoiere la brazdă și printr'o apropiere de muncitorime și țărănime.

Astăzi ni-se cere celor cari mai nădăjdum în viitorul acestui neam românesc să plecăm urechea în jos, să ascultăm mormurul pământului și foștelegându-i adâncul să pornim la luptă. La lupta de ridicare și înțărare a pugarului și a muncitorului român.

Nu ideia capitalistă poate astăzi să aducă refacerea țării, ci ideea țărănească.

E știut că în țărănime zace o comoară nesecată de entuziasm, dragoste, uitare de sine și dor de jertfă. De aceea asupra țaranului trebuie să ne plecăm urechea, să căutăm să-l lămurim, să-l regenerăm și să turăm în sufletul lui iarăși încrederea pe care trebuie să o aibă în conducătorii lui.

Marea chemare a vremii a sosit! Ea ne îndeamnă din ce în ce mai mult să cerem ca această țară să se organizeze potrivit nevoilor ei firești și cel dintâiu care a foșteles cerința acestei chemări a fost dl I. Mihalache, președintele partidului Național-Țărănesc, care a ridicat și întărit ideia țărănismului prin așa zisul Stat Țărănesc.

Dela dânsul pornește azi îndemn nou pentru refacerea noastră morală, care va aduce cu sine însănătoșirea sufletească și cea economică.

Spre dânsul se îndreaptă azi năzuințele neamului nostru și tot dela dânsul radiază astăzi speranțele nădejdi noastre de mai bine.

Sabin Viorel.

Iubiții mei fii rătăciți!

Luați exemplu din S. Evanghelie. L. c. 15. v 15 — 32 și atunci vă veți convinge de adevăr. Unde a rămas moștenirea celui Tată din amintirea Evanghelie, la fiul cel înstrăinat sau la fiul cel care a rămas pe lângă Tată? Să nu credeți fraților că eu vreau să fac politică pentru că sunt departe de ea, eu sunt la coarcele plugului, însă de-aicea privesc la politică, ear vederea mea este tare și ce vă spun este adevărul. Partidul Național Țărănist este Tată, noi care îl urmăm suntem moștenitori, ear cei care au eșt din acest Partid sunt fii cei rătăciți. Pentru ce trăbă ca să-i vicem Partidului Național Țărănist Tată, fraților. Pentru că acest Partid a realizat cea mai mare problemă într-această Românie mare dela unire încoace. Vă aduceți aminte fraților când la Alba-Iulia aproape 1 (unu) milion de țărani am fost adunați în jurul acestui Partid cerându-i că dorința noastră ca această Românie frumoasă să fie condusă de Rege și nu Regență.

Mari noștri bărbați Politici șau luat inima în dinți, și cu toate că era problema greu de realizat totuși sa făcut; cadesă deci cu adevărat săi aducem acestui Partid prinosul de laudă și mai ales șeful de atunci al acestui Partid D-lui Iuliu Maniu.

Este bine știut că noi țărani din Țara Hațegului având speranță în mari noștri luptători D-ni. Iuliu Maniu Ioan Mihalache și Dr. Lupu, deacea neam adunat 3000 de ofțeri țărani ca să facem un apel către bunul nostru Suveran rugând pe cei care nea însoțit ca să ducă vestea la Președintele nostru D-l Ioan Mihalache,

că pătura de țărani așteaptă de urgență prăbușirea regimului liberal care guvernează în mod barbar, lăsându-ne pe noi săși bată joc toți nădrăgari de acești fii țărănești.

Fraților dela Solia Dreptății!

Veți ști că eu prin cuvântarea mea dela adunarea din Hațeg n'am făcut nici o greșală și îndeosebi am vorbit adevărul.

Ar fi bine ca toți țararii care faceți grad dlui Dr. Vlad să vă întoarceți ca fiul din Evanghelia amintită și să ziceți Părinte primește-ne iarăș la sânul tău.

Eu am spus prin discursul meu că cu eșirea dlui Vlad din acest partid, sa curățit partidul de neghină, am zis și susțin, iar Dl Vlad dacă nu crede că așa este, să caute în Nr. 4 din 30 Mart. 1935 al Dreptății foaia liberalilor din Deva, și aiunci să vă convingă.

Eu ca un țaran cred că ar fi mai bine ca să nu mai îmbătați țararii acestui județ cu apă rece, și să vă puneți în pauză.

Toți țararii să punem umer la umer și să urmăm partidul Național-Țărănist, dela care așteptăm mântuirea.

Dorim cu toți țararii că sârbătoarea mare care vine în 25/XIV—935 nașterea Mântuitorului Isus Hristos să o sârbăm sub regimul național-țărănist, cântând împreună cu toți măriri întru cei de sus, lui D-zeu și pre pământ pace între oameni bună învoire.

Dat din Peșteana 15 Dec. 1935.

Țăranul Mânase Bojin
fost primar.

Compania politică din plasa Geoagiu

În ziua de Marți 17 Decembrie 1935 a început campania politică a partidului nostru în plasa Geoagiu. — Astfel Dl Dr. Nicolae Penescu fost Secretar general al Ministerului de Interne, ca delegat al organizației centrale a partidului, împreună cu dl Dr. Alexandru Herlea, președintele organizației din plasa Geoagiu, dl Adv. Sabin Viorel din Geoagiu și dl Ioan Presecan din Orăștie au vizitat comunele Poiana, Valea-Iepii, Balșa, Bozeș și Geoagiu sat.

La aceste adunări au luat parte toți membrii comitetelor noastre din comunele respective a căror nume îl dăm aici alăturat:

In Balșa:

Stănilă Ioan a Ravechi, președinte, Florea Nicolae rotar, Mișuț Petru pantofar, Ianico Petru I. Petru, Todea Ioan, Danciu Petru, Danciu Ioan Pârvan Aron, Moga Aron, Lucacel Ioan, Poinar

Ioan, Gâț Petru, Jurj Toader, Stanca Iosif, Stănilă Constantin, Muntean Aron.

In Bozeș:

Căliman Simion, Căliman Luca, Vasile Iosif, Jdirea Iosif, Ștef Luca, Noja Nicolae, Vartolomeiu Iosif, Moga Luca, Noja Ioan, Herța Aron, Moloș Remus.

In Geoagiu-sat:

Ioan Mermezan, Roșu Iosif, Dan Ioan, Ciorogariu Ion, Zaharie Vasile, Stoica Iosif, Zerbea Petru, Murg Iosif, Maer Ion, Roșu Adam I. Ion, Roșu Adam, Cristei Vasile, Cristei Ion I. Ion, Lup Ion, Lup Vasile, Borza Ion, Ștefănescu Avramuș, Corpade Alexandru, Rusan Iosif.

Fiecare dintre oaspeții a explicat pe larg poziția partidului nostru în politică.

Această campanie a continuat și în celelalte comune și va continua în tot județul.

Nestatornicia constitue primejdie

Omul e asemănător unei trestii pe care o bate vântul o îndoiește până la pământ și iarăși se'nalță, pentru-ca să se îndoiește din nou la cea mai dintâi bătaie a vântului.

Omul e expus în această viață multor greutăți și bariere peste care crede căci e imposibilă trecerea, dar totuși dacă este voință poate să le înlătore și să calce în picioare orice greutate sau barieră ce ar întâmpina. Însă în primul rând trebuie să fie rezistent și neîndoelnic în voință și credință și tot odată și energic.

Azi la tot pasul întâlnești greutăți și bariere peste care numai așa poți trece dacă ești nestrămutat în voință și credință.

Aceste greutăți le întâmpină în viață mai mult pătura de sus, adică intelectualii, de cât cea de jos și tocmai când acestea ar trebui să fie nestrămutați, idelle și planurile lor și să înlătore orice rezistență ce li-s'ar pune în cale pentru așa ajunge ținta, dar tocmai acești dau documente contrare, așa căci i-i putem asemăna trestiei, sau acestea au o altă țintă în viață, ținta îmbogățirii care o țin secretă, și nu aceia, ținta care o fac cunoscută publicului.

Tot aceste greutăți le întâmpină în viață și omul politic, dar acesta pe lângă voință, credință și energie, trebuie să fie statornic nestrămutat în ideile sale, credincios partidului din care face parte și nu un dezertor care dezărtează dintr'un partid în altul, fugind la aceia care cred că îi vor da un os de ros.

Azi când lumea politică e în mare încurcătură și ferbere, iar sărmana țară sbiară după un partid care să o salveze din mâna hoților și a excrocilor (cum e cazul Skoda și devizele) noi masele de jos care suntem 80% din locuitorii acestei țări trebuie să ne îndreptăm pasul nostru către un partid care credem noi că va fi salvatorul acestei țări, acel partid nu poate fi altul decât Partidul Național-Țărănesc, adică partidul nostru al țaranilor, numit și Partidul democrat de-a stânga și nici decât Partidele de-a dreapta, adică partidele capitaliste din care fac parte toți mionarii și îmbogățții, care sunt — Vaida, Goga, Argetoianu, etc.

Aceste partide de-a dreapta sunt partidele dezertătorilor în care sunt grupați numai oameni care au fugit dintr'un partid în altul, și care nu pot să-și i-a răspunderea unei guvernări fiindcă nu au elemente statornice pe care să poată conta la o e-

vantuală guvernare, fiind grupați numai oameni care se îndoiește la orice greutate ar întâmpina. — la fel ca trestia când o bate vântul. —

De ce trebuie să ne întreprăm noi pasul spre Partidul Național-Țărănesc.

1. Fiindcă e partidul în care sunt grupați numai oameni de stat, oameni statornici în ideile lor și în care nu găsești nici un dezertor.

2. E partidul care a dat documente de o bună guvernare cât timp a fost la cârma acestei țări.

3. E partidul care i-și poate asuma în orice moment răspunderea unei bune guvernări.

4. E un partid de program și nici decum un partid care una să promită și alta să facă.

5. E partidul care poate înlătura din cale orice pedică i-s'ar pune în timpul guvernării sale, călcând în picioare orice pericol.

6. E partidul din care face parte cel mai mare om de stat Dr. Iuliu Maniu.

7. E singurul partid care poate scăpa această țară, care a înzestrat-o D-zeu cu toate bogățiile pământesti, din mâinile hoților, excrocilor și defraudatorilor, punând capăt tuturor fărâdelegilor.

8. E singurul partid care poate salva această țară din mâinile ruinei naționale, pe pragul căreia se clatină.

Iată pentru ce trebuie să mergem toți spre stânga și nici decum spre dreapta.

Tineret! Apelez vouă care trebuie să formați România de mâine, România fericită, nu vă îndoiiți la orice vânt politic, ca trestia când o bate vântul, ci stați strâși grupați în coloanele Partidului național-țărănesc și gărzile Iuliu Maniu, nu fiți dezertori dintr'un partid în altul, țineți pept tuturor vânturilor politice, nu vă lăsați amăgiți de aceia care vă promit marea cu sarea.

Deci fiți ca steagul care nu se îndoiește la orice vânt ci rezistă contra ori căru viscol.

Nu fiți ca trestia, căci atunci sunteți primejdioși neamului și patriei.

Renghet (Geoagiu) la 8 Dec. 1935.

Luca I. Dan Dăndrescu.

Răvaș.

Führerul dela Cluj, voivodul frontiştilor, cu obicinuitul seu aer inflat strigă în lumea largă, că Frontul Românesc își asumă răspunderea guvernării în orice moment.

Credem pe Cuvânt pe închipuitul apostol fals, căci doar pentru a răsturna o țară în toate așezămintele ei, nu trebuie nici o pregătire, nici concepție politică sănătoasă și posibilă cu viața de stat a noastră nici program, ci e prea suficient amokul de a governa și ușa bizantină pentru a ajunge la guvernare.

Numai cât pe amoki — după concepția locuitorilor autochtoni — nu-i apără legea în țara lor din archipelagul Indiilor..

Un anumit domn G. Togan ne spune în foiletoanele, ce publică în gazeta dlui Vlad, că acesta își coordonează materialul pentru memoriile dsale, cari vor apărea mai târziu.

Ne închipuim, ce memorii grozave vor fi acestea, în cari toată lumea nefrontistă va fi târâtă, terfelită, îmbălată și zdrobită de marele ras al românilor.

În orice caz însă la atâta obiectivitate ne așteptăm din partea dlui Vlad, ca în memoriile sale, în așteptarea cărora suntem puși, — să publice textual certificatele — dela Purkersdorf și cel dela Cluj, pe cari dsa le-a solicitat specialiștilor, cari l'au tratat și pe cari le-a depus în justiție ca probe ale dsale.

Atunci numai se va revărsa adevarata lumină asupra valorii memoriilor dlui Vlad.

Gazeta frontistă dela Orăștie vestește cu litere mari, că acordul Vaida — Goga — e un fapt împlinit.

Cine cunoaște raporturile dușmănoase dintre d. Vaida și O. Goga încă din timpul regimului maghiar și până la încheierea acestui acord, va zâmbi cu cea mai justă ironie asupra acestei isprave politice, dela baza căreia lipsește orice sinceritate fiind clădită pur numai pe oportunitate de ocazie. Decedatul Ștefan Ciceo-Pop, bărbat cu mare experiență și cu bună psihologie în de a cunoaște oamenii, l-a numit pe O. Goga foarte nimerit: „vecinicul înșepătător”. N'a scăpat de înșepăturile lui nici d. Vaida și nu va scăpa nici după „acord”! Dar d. Vaida, fire răsvrătită și dsa, — cum însuș s'a caracterizat — și mai fiind

și de o fudule ciociască, — oferă și dsa toată garanția din partea dsale, că în noul acord va reinvia și firea d-sale.

Iată trăinicia — acordului!

Dar e bineștiut, că d. Vaida a ajuns în ceea ce în limba latină se numește „bis pueritas”, deși vârsta i permitea încă, să aibă maturitatea omului de vârstă. Poate, că d. Vaida vrea, să-și trăiască de două ori viața.

Cel mai distins colaborator intern al gazetei frontiste dela Orăștie, d. Valeriu Bora, binecunoscut în județul nostru, vorbește despre Constituție așa:

„.... iar pe cei, ce ne tot toacă la cap cu constituția aia, un fel de carte a visurilor pentru babele politice, să-i poftim cu un strop de răstite, să binevoiască a nu mai trâncăni atâta”.

Nu e prima bazaconie aceasta, eșită din creeri dlui Bora și cât pentru dsa nici nu ni-l putem închipui altfel, decât autor de așa fel de proză. Ce zice însă la astfel de scrințituri mentale presidentul A. Vlad și și mai marele prezident suprem A. Vaida? Sau doar e cazul de: Magna ingenia Conveniunt? — Ca să ne cunoaștem bine.

Se spune, că d. V. V. Tilea, secretarul general al Frontului Românesc pentru Ardeal, a propus ca semn de distincție pentru Legionii Valache — cămașa neagră cu cruce albă.

Cât pentru d. Tilea, acest semn potriveste la perfecție fiind el exteriorizarea sufletului întunecat al propunătorului. Supără însă pe legionari, că abia crucea să fie albă pe ei...

Gazeta frontistă dela Orăștie vestește, că Petrache Lupu, ciobanul dela Maglavit, și-a exprimat dorința de a porni cu toiagul prin satele din toată țara ținând predici mulțimei.

Atragem atențiunea sfântului ambulant, că el se bucură de mare cinste la redacția gazetei dlui A. Vlad, de aceea negreșit, să se oprească la Orăștie. Ba i propunem, să deschidă o filială la Geoagiu, unde se află scaldătoarea, oii, în care frontiştili tot vreau să-și spele păcatele și nu pot. Va fi bun teren de propagandă sfântă și de câștig și își va găsi oameni, cu cari să formeze un comitet à la Maglavit.

In Polonia se desființează trusturile

Guvernul polon a pornit o luptă dâră pentru înfrânarea speculei și pentru ieftinirea traiului. Este lucru știut că și în Polonia — ca și la noi — întreagă industria este în mâinile streinilor și în special a evreilor.

Toate produsele industriale sunt în mâna celor 40 de trusturi câte există în Polonia. Aceste trusturi fixează prețurile după bunul lor plac (așa cum fac și la noi)! Iar ceice încasează cystigurile grase de pe spinarea populației sunt evrei pripășiți acolo — așa cum sunt și la noi.

Se vede că în cele din urmă guvernul Polonez a deschis ochii și este hotărât să pună capăt speculei. Astfel ministrul de industrie și comerț polon a căpătat mână liberă dela guvern ca să desființeze cele 40 de trusturi ale fabricilor polone.

Pe viitor înființarea de noi trusturi (carteluri) va fi îngreuiată și ele vor fi supuse unei legi aspre.

În țara noastră trusturile (cartelu-

rele) își fac de cap — fixând prețurile după bunul lor plac — iar populația care poate plătește, care nu se lipsește până și de cele mai trebuincioase lucruri.

Până și fabricile de cuie de lemn pentru pantofari s'au legat întreolaltă prin contract (au făcut cartel, trust) să nu vândă unele mai ieftin ca celelalte — bineștiutele după ce împreună au fixat niște prețuri de batjocură — pentru produsele lor.

Ce să mai zicem de fabricile celelalte. Și măcar dacă ai ști că banul cu care ești jupuit n'ar ajunge în mâinile străinilor, te-ai mai împăca — dar așa?!

Guvernării noastre ar trebui să-și plece urechea la strigătul celor mulți și buni care nu mai pot îndura batjocura trusturilor industriei naționale — evreești — maghiare, etc. — numai românești nu!

Să ia pildă dela Guvernul Poloniei!

ȘTIRI

Rugăm pe toți cei cu tragere de inimă către gazetă să-și plătească abonamentul.

Asociația Tineretului Intelectual Român din Deva. În zia de 7 Noemvrie a. c. s'a constituit în orașul Deva — *Asociația Tineretului Intelectual din Deva (A. T. I. R.)* sub conducerea următorului comitet:

Președinte, Ing. Gh. Moisesce șeful serv. jud. de drumuri; vice-președini, Jud. Dr. Aurel Oprean și Ovidiu Bircanu Ad-tor financiar; Conducătorul secției culturale, Prof. Nic. Lupșor; conducătorii secției sportive, Prof. A. Aslău și Prof. Barbu; casier, Petre Dumitrescu; secretar, Gh. Ilie; Membrii: Adv. Gh. Sebeșan, Farm. Șoica, Ing. Stănescu, Dobre Ionel, Alex. Olariu, Septimiu Munteanu și Gh. Nicula.

Asociația a luat ființă, în scopul promovării intereselor culturale și sportive a tineretului intelectual de origine românească, paralel cu celelalte organizațiuni culturale sportive existente.

Asociația posedă cu caracter provizoriu o sală în localul Casinei Naționale, unde membrii se pot aduna în orice zi și se vor delecta cu lectură și jocuri de societate, — radio, probe de cor și muzică.

În Parcul comunal s'a construit și amenajat un excelent paimnoat, se vor cumpăra câteva săniuțe și un bob. — În sala de gimnastică a Școlii Normale, Marți și Vineri dela orele 19—20 se țin exerciții de gimnastică suedeză, etc. Vara se vor întreprinde două arene de tenis, un strand propriu cu basin pentru înot, etc. — S'au făcut intervențiile necesare pentru realizarea în fapt a Stadionului sportiv al orașului Deva.

Membrii asociației vor plăti o taxă de înscriere de Lei 30 și o cotizație lunară de lei 10, cari le va da dreptul la diferite avantagii ce sunt fixate prin statute.

Nou birou advocațial în Geoagiu. Anunțăm cu plăcere că dl Sabin Viorel și-a deschis birou advocațial în comuna Geoagiu (în casele unde a fost biroul Dr. Roșu).

Îi urăm dlui Viorel mult progres în calea grea dar frumoasă pe care-o apucat-o.

Noul Episcop al Aradului. Marți, 10 Decemvrie, a avut loc alegerea de episcop al Aradului. Văzând că toți credincioșii eparhiei Aradului îl vreau de episcop pe arhierul Andrei Mager, — fostul său contra-candidat la alegerea trecută și-a retras candidatura, așa că la alegerea de Marți P. C. Sa arhierul Mager a primit aproape toate voturile, fiind declarat ales.

Credincioșii eparhiei Aradului și-au dobândit păstorul dorit ieșit din mijlocul lor.

Intru mulți ani Stăpâne.

O frumoasă faptă creștinească. În anul trecut, oameni cu sufletele întinate de răutatea păcatului au intrat noaptea în biserica gr-cat. din com. Băiești jud. Hunedoara de unde au furat potirul, discul, steluța și lancea. Biserica a fost silită să împrumute obiectele de mai sus

dela biserica din Câmpul lui Neag, Văd. Fărcaș Maria Gănsăcoane din Băiești, văzând biserica din comuna ei lipsită, a dăruit preotului 3500 (trei mii cinci sute) Lei ca să răscumpere obiectele sfinte împrumutate dela biserica din Câmpul lui Neag. Răposatul soțului ei, Fărcaș Adam cu puțin înainte de moarte, încă a dăruit bisericii 20 de mii pentru reparare și înfrumusețare. Biserica gr.-cat. din Băiești mulțumește donatoarei călduros și pe această cale, rugând pe bunul Dumnezeu să-i răsplătească fusuții.

Aur confiscat. La București au fost arestați locuitorii Ioan Popa și Niculae Ckeru, ambii din comuna Hărțăgani jud. Hunedoara, fiind prinși pe când voiau să vândă două bucăți de aur în greutate de 1 kilogram și 928 grame. Aurul a fost confiscat, întrucât este oprit a fi vândut în comerț.

Cumpărăm scafeți din Germania. O fabrică de păzeturii din Lugoj a cumpărat din Germania 2 vagoane de scafeți cari au sosit numai zilele trecute la vama Lugojului. Oare în țara noastră nu s'au găsi scafeți destui, fără să fie aduși din Germania. Ori fabricanții din Lugoj au interesul să valorifice scafeții Germaniei în loc de a-i valorifica pe ai noștri!?

A Căzut o stea. Seara de 4 Decemvrie a fost la Bazargic (Dobrogea) o seară senină, cu cerul presărat de stele. La ora 9 seara lumea stătea de vorbă în casă, după cină. Deodată au văzut ca se revărsa prin ferești un val de lumină, parcă s'ar fi aprins tot cerul. Lumina n'a ținut mult. Ea a fost produsă de o stea, care a căzut cine știe pe ce meleaguri. Oamenii au stat multă vreme de vorbă în seara aceea, fiecare dându-și părerea. Unii spuneau că-i semn ceresc, care prevestește sfârșitul lumii. Cei mai mulți s'au întors spre case înspăimântați, făcându-și semnul crucii

De vânzare

în comuna **Mărtinești**

Un fânaț de 785 st. p. și drept de pășune ce reprezintă o suprafață de 2 jug. 33 st. p. se vând din mână liberă cu preț foarte convenabil.

Informațiuni la redacția gazetei „Solla”.

De vânzare

Vând din mână liberă, un **puiu de taur,**

în etate de 1½ an, de rasă Simental, sănătos, bine dezvoltat, frumos, blând și efin. Reflectanții să se adreseze la subsemnatu:

Irimie Necșa, proprietar în comuna: **Mărtinești, u. p. Orăștie**